

Tatiana Konderak
Uniwersytet Warszawski, Instytut Romanistyki

Natalia Mierzwa
Uniwersytet Pedagogiczny, Filologia Romańska

Monsieur Pouce – scenariusz zajęć z języka francuskiego dla dzieci przedszkolnych

Monsieur Pouce –
A French Lesson Plan for
Preschool Children

Monsieur Pouce¹

Monsieur Pouce est dans sa maison.

Monsieur Pouce est dans sa maison.

– *Toc! toc! toc!*

– *Qui est là?*

– *C'est moi...*

– *Chut! Je dors!*

– *Mais...toc! toc! toc!*

– *Qui est là?!?*

– *C'est moi...*

– *Ah! Je sors!*

¹ Wierszyk pochodzi z płyty *Les plus belles comptines des p'tits lascars, 3-6 ans*, wydawnictwa Didier jeunesse, Paris 2007, z kolekcji Albums-CD / Les p'tits lascars.

Temat: Monsieur Pouce

Cele zajęć:

- osłuchanie dzieci z językiem francuskim
- poznanie tekstu wierszyka *Monsieur Pouce*
- utrwalenie poznanego słownictwa i wdrażanie nowych słów w wypowiedź ustną
- rozwijanie umiejętności mówienia i opowiadania w języku francuskim
- rozwijanie spostrzegawczości, umiejętności kojarzenia i pamięci
- kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania i rozumienia ze słuchu
- odkrywanie własnych możliwości przez stwarzanie sytuacji do osiągnięcia sukcesów

Pomoce i środki dydaktyczne:

- pluszowa maskotka, miękka piłeczka
- ilustracja wiersza formatu A4 (zał. 1) oraz podwójny zestaw mniejszych rysunków ilustrujących poszczególne frazy/fragmenty utworu – karty memo – (zał. 2 i 3)
- duże ilustracje domku i garażu z wyciętymi oknami i drzwiami oraz ich pomniejszona wersja w kilku egzemplarzach
- płyta CD z nagraniem utworu, odtwarzacz
- woreczek materiałowy
- etykiety samoprzylepne z imionami dzieci, maskotki i nauczyciela
- czarodziejska różdżka
- mała poduszczyca
- ilustracje z różnymi emotikonami
- pisak do rysowania buziek na kciukach

Temat realizowany jest podczas dwóch spotkań.

Przebieg zajęć – pierwsze spotkanie

Część I. Przywitanie

Bonjour Madame / Monsieur ... Pouce

- Na samoprzylepnych etykietach znajdują się imiona wszystkich dzieci, nauczyciela i maskotki. Nauczyciel najpierw wyczytuje swoje imię poprzedzone Madame lub Monsieur i mówiąc *C'est moi!*, czyli „to ja”, przykleja sobie etykietę na ubraniu. Potem wyczytuje imię maskotki, która również mówi: *C'est moi!*, a następnie imiona dzieci.
- Gdy już każdy ma swoją naklejkę z imieniem, witamy się z dziećmi rzucając do każdego mięką piłeczkę i mówiąc *Bonjour + imię ucznia*. Zachęcamy dzieci, by odrzucając do nas piłeczkę powiedziały: *Bonjour Madame / Monsieur*.

- Abrakadabra! Wszystkie dziewczynki zamieniają się w panie, a chłopcy to panowie. Nadal rzucamy do siebie piłeczką, ale gdy ktoś rzuca do dziewczynki, mówi: „*Madame*”, gdy rzuca do chłopca, mówi: „*Monsieur*”. Następnie dodajemy „*Bonjour*”: *Bonjour Madame / Monsieur*.
- Nauczyciel maluje na swoim kciuku oczka i uśmiech, pokazuje kciuk dzieciom i zachęca, by wszyscy się z nim przywitali mówiąc „*Bonjour Monsieur Pouce*”. Właśnie wierszyk o Panu Kciuku poznamy na dzisiejszych zajęciach.
- Następnie pyta, które z dzieci chce mieć swojego „*Monsieur Pouce*”. Za każdym razem, gdy namaluje dwie kropczki (oczka) i uśmiech na kciuku dziecka, mówi: „*Voilà Monsieur Pouce*”. Na koniec wszystkie dzieci witają się swoimi kciukami mówiąc „*Bonjour Monsieur Pouce!*”

Część II. Wprowadzenie i utrwalenie nowego materiału

„*Monsieur Pouce est dans sa maison*”

- Nauczyciel prezentuje dzieciom ilustrację do wierszyka (zał. 1) oraz pyta je, jak myślą, o czym może on opowiadać. Następnie przedstawia dzieciom wersję polską, a po dwukrotnym powtórzeniu pyta, kto chciałby spróbować powiedzieć wierszyk samodzielnie (Puk-puk, puk-puk, czy jest Pan Kciuk? Ciiiiii, Pan Kciuk śpi. Puk-puk, puk-puk, czy jest Pan Kciuk? Pan Kciuk spał, ale wstał).
- Gdy już dzieci przyswoją wersję polską w połączeniu z odpowiednimi ilustracjami, nauczyciel puszcza nagranie francuskiej wersji wskazując odpowiedni obrazek.
- Wszyscy wspólnie wymyślamy odpowiednie gesty do każdego rysunku. Nauczyciel wielokrotnie powtarza każdą frazę po francusku, zachęcając dzieci do wspólnego powtarzania i pokazywania.

C'est sa maison / son garage

- Prezentujemy dzieciom ilustrację domku (z wyciętymi drzwiami i oknem) mówiąc *C'est la maison de M. Pouce. C'est sa maison*. A następnie rysunek garażu (z wyciętymi drzwiami), mówiąc: *C'est le garage de M. Pouce. C'est son garage*.
- W magicznym woreczku znajdują się małe rysunki domku i garażu Pana Kciuka. Każde dziecko losuje jeden rysunek i mówi, co się na nim znajduje: *sa maison, czy son garage*.

Monsieur Pouce est dans sa maison

- Nauczyciel ponownie bierze duże rysunki i wystawia kciuka raz przez drzwi lub okno w domku, a raz przez drzwi garażu mówiąc odpowiednie zdanie: *Monsieur Pouce est dans sa maison* lub *Monsieur Pouce est dans son garage*. Następnie zachęca dzieci, by to one powiedziały gdzie pojawia się Pan Kciuk. Teraz rolę nauczyciela przejmują dzieci. Ochotnik wystawia swojego kciuka z narysowaną buźką przez okno lub drzwi, a reszta dzieci mówi, gdzie on się znajduje, mówiąc jedną z ww. fraz.

- Po jednej stronie sali nauczyciel kładzie lub przymocowuje rysunek z garażem, a po drugiej stronie sali rysunek z domem. Na hasło „*Monsieur Pouce est dans sa maison*”, dzieci jak najszybciej podbiegają do rysunku z domem, kucają i robią nad głowami daszek z rąk. Na hasło „*Monsieur Pouce est dans son garage*”, dzieci podbiegają do rysunku z garażem, siadają na podłodze i wykonują ruch zapinania pasów, jakby siedziały w samochodzie. Natomiast na hasło „*Bonjour Monsieur Pouce!*” wszyscy spacerują i witają się kciukami z kolegami i koleżankami, powtarzając po francusku powitanie. Następnie grę prowadzi ochotnicy.

– Toc! toc! toc!

– Qui est là?

– C'est moi...

- Nauczyciel sadza maskotkę tyłem do dzieci i puka delikatnie w jej plecy, mówiąc: *Toc, toc, toc!* Wówczas słyszy pytanie: *Qui est là?*, na które odpowiada: *C'est moi!* Wówczas maskotka odwraca się mówiąc np.: *Ah! Bonjour Madame Kasia!* Teraz dzieci po kolei podchodzą i pukają w plecy maskotki i z pomocą nauczyciela powtarzają usłyszany minidialog. Ze starszymi dziećmi możemy wprowadzić pukanie w plecy nauczyciela (lub ochotnika), który ma za zadanie rozpoznać głos osoby mówiącej *C'est moi!* zanim się odwróci.

Część III. Podsumowanie i pożegnanie

- Patrząc na ilustrację A4 do wierszyka, przypominamy sobie jego wersję polską. Następnie nauczyciel rozdaje uczniom po jednej lub dwie karty memo ilustrujące treść wierszyka, nazywając po francusku każdy z nich. Po czym dzieci układają z kart cały utwór, mówiąc (z pomocą nauczyciela, jeżeli jest taka konieczność), jaki obrazek dokładają. Później przypominamy sobie gesty, jakie ustaliliśmy do każdego obrazka, a na koniec słuchamy nagrania, wspólnie mówimy wierszyk i ilustrujemy go gestem.

- Dziękujemy dzieciom za dobrą zabawę i miło spędzony czas.

– *Merci et au revoir les enfants.*

– *Au revoir Madame / Monsieur!*

Przebieg zajęć – drugie spotkanie

Część I. Przywitanie i powtórzenie materiału

Qui est là? C'est moi...Bonjour!

- Sprawdzamy obecność słowami z wierszyka, który poznaliśmy na ostatnich zajęciach. Nauczyciel pyta: *Qui est là?*, dzieci po kolei odpowiadają podając swoje

imiona, np.: *C'est moi: Wojtek*. Następnie witamy się po francusku z pluszakiem, podając go sobie w kółeczko.

- Nauczyciel prezentuje dzieciom ilustrację A4 do wierszyka i wszyscy przypominamy sobie wersję polską. Następnie przypominamy sobie jego wersję francuską i ustalone do wierszyka gesty, po czym słuchamy nagrania opowiadając wierszyk i ilustrując go ruchem i gestami.
- Śledztwo to jedna z ulubionych przez dzieci zabaw ruchowo-językowych. Uczniowie ustawiają się za nauczycielem, którego będą śledzić. Chodzimy dookoła sali i mówimy poznany fragment wierszyka. Nagle nauczyciel odwraca się, dzieci nieruchomieją, a on podchodzi do każdego sprawdzając czy na pewno się nie rusza. Powtarza przy tym np. ostatnie słowa wierszyka, lub jakąś inną, wymagającą osłuchania się frazę z danego utworu.

Część II. Wprowadzenie i utrwalenie nowego materiału

– *Chut! Je dors!*

– *Mais... toc! toc! toc!*

– *Qui est là?!?*

– *C'est moi...*

– *Ah! Je sors!*

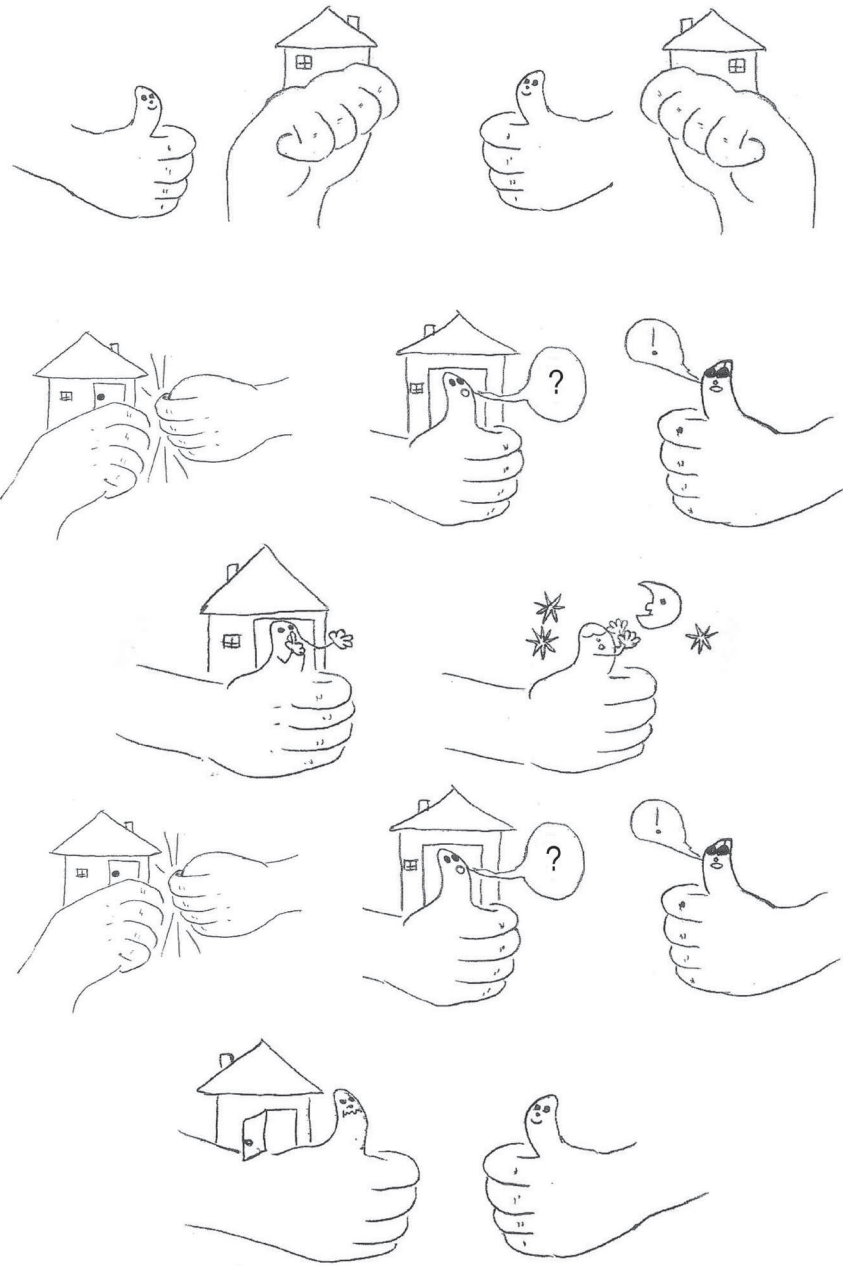
- Nauczyciel wyciąga małą poduszkę, kładzie się na dywanie i zamyka oczy. Dzieci przyglądając się nauczycielowi, zapewne zaczną między sobą rozmawiać. Wówczas otwiera on oczy i ucisza ich mówiąc: *Chut! Je dors!* Po pewnym czasie zamieniamy się rolami: dzieci kładą się na dywanie i udają, że śpią, a nauczyciel chodzi wokół nich i tupie. Teraz dzieci upominają go mówiąc *Chut! Je dors!*
- W naszym magicznym woreczku znajdują się ilustracje z różnymi emotikonami. Dziecko losuje jedną z karteczek i mówi z daną emocją frazę *Mais! Toc! Toc! Toc!* oraz pokazuje odpowiedni gest.
- Bawimy się w chowanego. Nauczyciel zakrywa oczy i liczy po francusku do 10, a w tym czasie dzieci się schowają. Gdy skończy liczyć, zaczyna szukać. Gdy tylko zauważy jakieś dziecko, wypowiada jego imię, a ono wychodząc z ukrycia, mówi zawiedzione: *Ah. Je sors...*
- Hipnotyzer. Używając magicznej różdżki nauczyciel zamienia dzieci w śpiące królowny i w śpiących królewiczów, wypowiadając zdanie *Abracadabra... Chut! Tu dors!* Wtedy dzieci nagle ziewają, mówią *Je dors...* i zasypiają. Musimy sprawdzić, czy czary dobrze zadziałały. Podchodząc do każdego dziecka, nauczyciel dotyka go różdżką pytając: *Tu dors?* I gdy usłyszy odpowiedź: *Chut! Je dors!* przechodzi dalej. Czas jednak obudzić królowny i królewiczów. Aby dzieci mogły wyjść ze snu,

wypowiada zdanie: *Abracadabra...! Tu sors!* dotykając każdego czarodziejską różdżką. Dziecko wstaje, przeciąga się i mówi: *Je sors...*

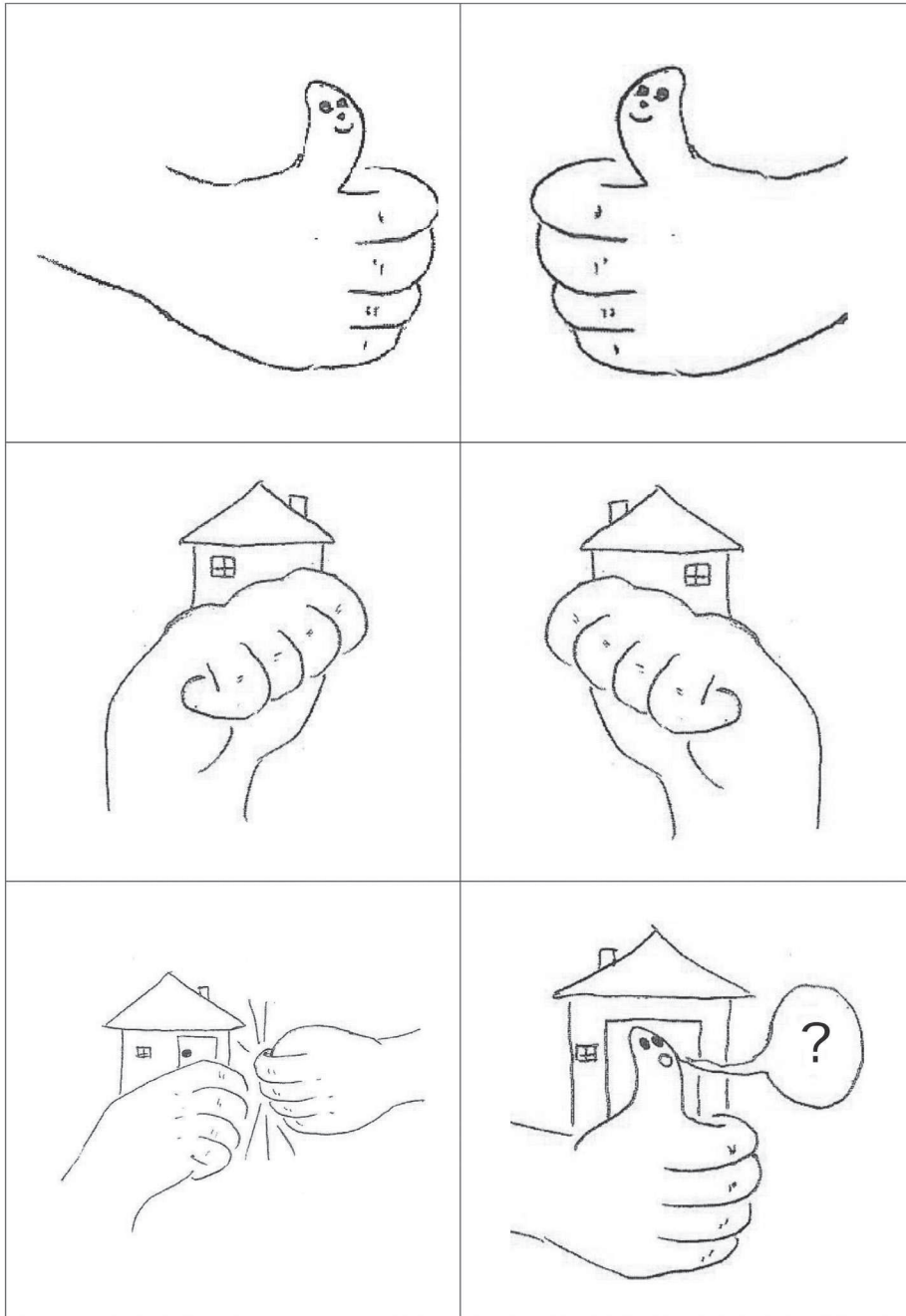
- Bawimy się w balonik. Wszyscy chwytamy się za ręce, stajemy bardzo blisko siebie, ponieważ balonik jest malutki. Po chwili balonik robi się coraz większy, a my coraz głośniejszym głosem mówimy nauczone wierszyki. Na koniec balonik pęka, wszyscy się przewracamy i śmiejemy!

Część III. Podsumowanie i pożegnanie

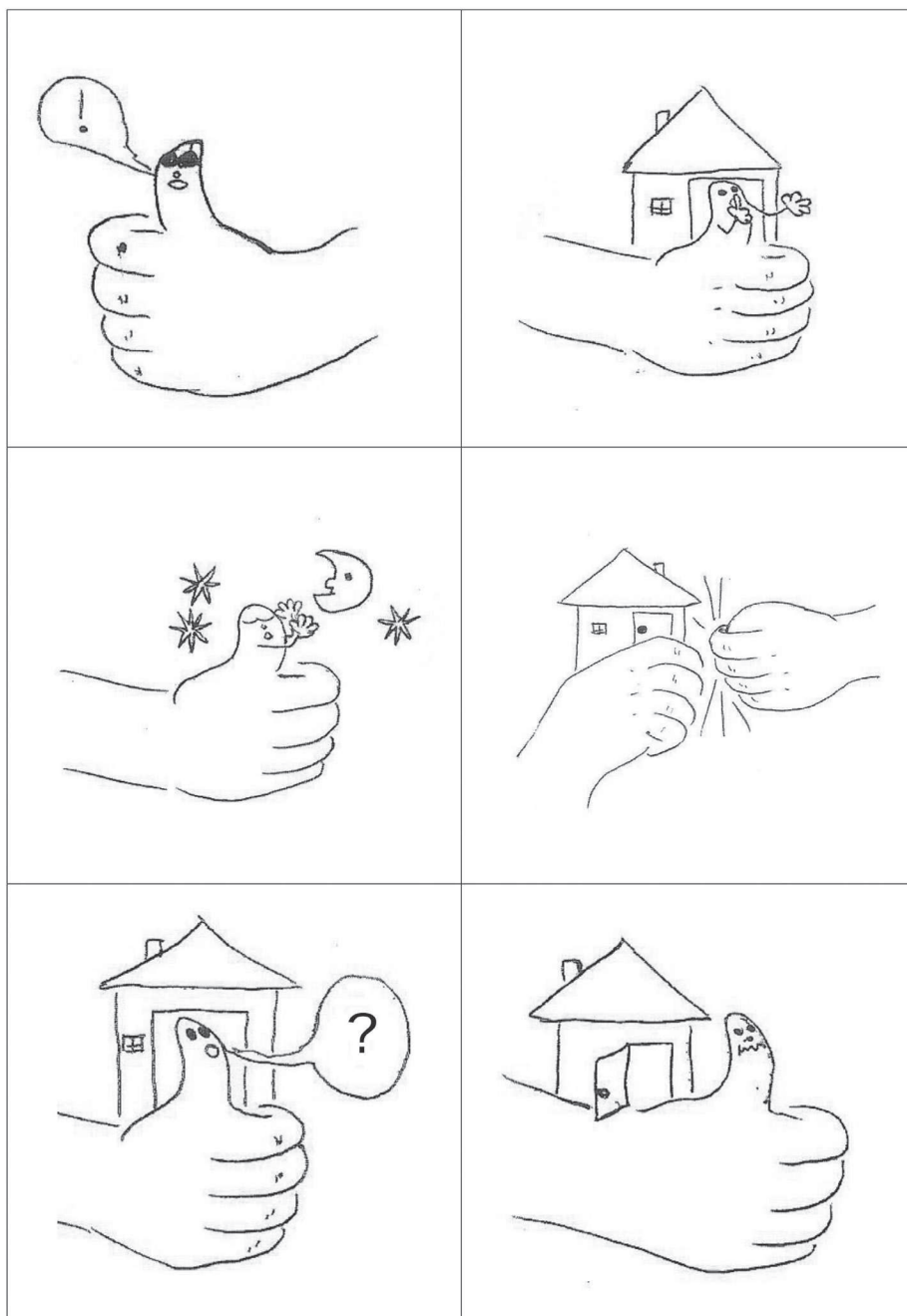
- Memo to doskonała gra do utrwalenia nauczanych treści z wykorzystaniem rysunków małego formatu ilustrujących dany utwór. Dzieci dobierają się w pary, siadamy w kole, rozkładamy karty memo rysunkami w dół i rozpoczynamy zabawę (zał. 2 i 3). Jedno dziecko odkrywa kartę i mówi nazwę obrazka w języku francuskim, następnie druga osoba z pary szuka drugiej takiej samej karty. Odkrywając kartę nie do pary, również mówi jej nazwę (oczywiście po francusku). Gdy para odnajdzie drugi taki sam obrazek, zatrzymuje oba, co oznacza zdobycie punktu. Po zakończeniu gry liczymy nasze pary, czyli punkty, i gratulujemy nie tylko zwycięzcom, ale wszystkim biorącym udział w zabawie. Możemy w tego typu zabawach wymienić punkty na jakieś symboliczne nagrody czy to niematerialne, jak przybicie „piątki” i pochwała, czy materialne w postaci naklejki, pieczątki, czy drobnego ciasteczka.
- Teatrzyk. Wierszyk ten bardzo łatwo jest przedstawić nawet najmłodszym dzieciom. W tym celu dzieci dobierają się w pary i każda z par prezentuje historyjkę o dwóch Panach Kciukach. Dzieci mówią wierszyk, ilustrując jego treść gestem i ruchem. Można przedstawić go z koleżanką lub kolegą, albo z nauczycielem. Warto mieć przygotowany pisak, aby narysować na kciukach oczy i buzie, o co na pewno będą prosiły dzieci.
- Dziękujemy dzieciom za miło spędzony czas i wspólną naukę i zabawę.
 - *Au revoir les enfants!*
 - *Au revoir Madame / Monsieur!*

Załącznik nr 1. Ilustracja wierszyka

Załącznik nr 2. Memo

Załącznik nr 3. Memo

ADRES DO KORESPONDENCJI

ADDRESS FOR CORRESPONDENCE

Mgr Tatiana Konderak
Uniwersytet Warszawski, Instytut Romanistyki
e-mail: tatiana.konderak@op.pl

Natalia Mierzwa
Uniwersytet Pedagogiczny, Filologia Romańska
e-mail: natalia.mierzwa@poczta.onet.pl